

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

XLVI. Mundate domum Domini Dei Patrum vestrorum, & auferte omnem
immunditiam de Sanctuario. 2. Paralip. c. 29. v. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

plissimum fructum, ac gratissimum premi-
um percepisse.

Felix porrò, ac ter felix Beatissi-
ma Virgo! in quam solam non per
unius tantùm diei spatium, sed ab
omni aternitate, non hominum mul-
titude, sed ipse omnium hominum
Creator, oculos suos ita indefinenter
defixos tenuit, ut hæc sola unicum
semper fuerit Theatrum, unicus lu-
dus, unicum spectaculum, quo de-
lectabatur, ac capiebatur DEUS, om-
nibus longè posthabitis. Dicere qui-
dem poterant aliquando reliqui San-
cti, ac præfertim Martyres: *Spectacu-
lum facti sumus Mundo, & Angelis, &
hominibus.* I. Corinth. 4. v. 9. MARIA
econtrà sola dicere poterat: *Specta-
culum facta sum, Mundi, Angelorum,
& hominum Creatori, Ludebat ni-*

mirùm illa coram eo omnî tempore,
quæ tam formosa semper apparuit, ut
cor DEI penitus fecerit avolare, ob-
tutu Numinis sine intermissione ver-
sus ipsam directo, in Morte, Vitâ,
& imprimis, ac excellentissimè qui-
dem in novissimo Conceptionis mo-
mento, ne damnum pateretur integ-
ritas primæ justitiæ, ipsi soli, tan-
quam futuræ Ejus Genitrici debita.

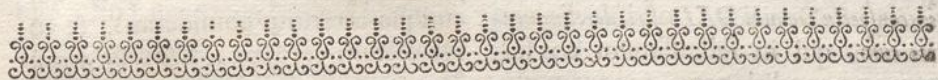
§. 7. *Anagramma.*

AVE, angVEM ILLibato 315.
peDe Conterens!

Anguem palantem, Jo! mira Eva trucidas!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XLVI.

§. I. *Scriptura.*

316. HabItatIo MVnDa, pVrè
ConCepta.

2. Paralip. c. 29. v. 5. *Mundate domum
Domini DEI Patrum vestrorum, & au-
ferite omnem immunditiam de Sanctu-
ario.*

v. 5. **M**Iram Ezechiaë, Regis pijs-
simi, sollicitudinem, circa
munditiem Divinæ Domûs,
ac puritatem Sanctuarij, vel ex eo licet
colligere, quòd domûs illius Sacræ mi-
nistros, ac Levitas convocans, sic
eos fuerit allocutus: *Audite me Levitæ,
& sanctificamini: mundate domum Domini
DEI Patrum vestrorum, & auferte omnem
v. 6. immunditiam de sanctuario. Quem di-
scursum sic fuit profecutus: Peccaverunt
Patres nostri, & fecerunt malum in con-
spectu Domini DEI nostri, dereliquentes*

*eum, averterunt facies suas à tabernaculo
Domini, & præbuerunt dorsum, clausurunt
ostia, &c. Hæc adeò observata Sacro-
rum puritas ipsis etiam Ægyptijs, ido-
lorum cultoribus erat communis; ut
enim Plinius loquitur: Quid ita? po-
L. 14.
scebant illi Sacerdotem, purâ cum veste, pos-
C. 19.
scebant puras lymphas, pura libamina, quid-
quid mixtum, & impurum, despiciant, &
indignum Dijs judicabant.*

Quod Rex ille Ezechias suis quon-
dam Levitis de Domo Domini, hoc
idem supremus in terris Christi Vica-
rius Romanus Pontifex suis Sacerdoti-
bus, Doctoribus, Concionatoribus,
de Beatissimâ Numinis Genitrice, di-
cere, ac inculcare videtur. Unum hic
adduco Paulum V., qui Anno 1617.
31. Aug. in Decreto, factò in generali
Congreg. S. R. E. & Universali In-
quis. expressè prohibuit, ne quisquam
cujuscunq̃ Ordinis, aut dignitatis,
aude-

U

audeat publicè concionari, disputare, aut docere, **MARIAM** in originali conceptam. quod Decretum etiam à Gregorio XV. ad privata scripta, & colloquia extensum, Anno 1622. 24. Maij: ab Alexandro autem VII. utrumque, Anno 1661. renovatum fuit. Nonnè autem hoc idem est, ac dicere: *Mundate domum Domini DEI, &c.* id est, mundam, ac puram dicite illam, quam nôstis, dignissimam fuisse **DEI** Domum, qualem paullò ante Conceptus XXXVII. exhibuit. *Auferte omnem immunditiam de Sanctuario*, in quo **DEUS** ipse, Ens purissimum, perfectissimum, &c. recondi voluit; *Ut enim in sordidâ pauperis casâ Regem habitare non decet, ita Christus in animâ peccatorum sordibus contaminatâ non habitat*, ait S. Nilus. *Peccaverunt quidem patres nostri, protoparentes nostri, & fecerunt malum in conspectu Domini DEI nostri, derelinquentes eum*, qui in felicissimum eos statum, ac conditionem, tanquam plenipotentiariorum Paradisi voluptatis inquilinos, omnium reliquarum creaturarum Dominos posuerat, *averterunt facies suas*, mendacissimi serpentis garritione distracti, inque fructum prohibitum, pulchrum visu, nimiam curiositate intenti: Quocirca ex Paradiso jure merito proscripti, poenas dederunt, & claudente post illos ostium Cherubino, flammeoque gladio ulteriore introitum prohibente, miserè dorsum præbuerunt. Non sic tamen mundissima Domus **DEI** **MARIA**, de qua Aggæus optimè prædixit: *Magna erit gloria Domus istius novissima, plus quàm prima*, quæ ipsamet *felix Cæli porta*, nunquam Paradisum sibi clausum sensit, imò potiùs non unius tantum Cherubini, sed mille Angelorum custodientium servitia in promptu habuit, atque adeò non nisi pura, omnî tempore, munda, & immaculata supponenda est. Curiosum hîc occurrit dubium, ab Hugone de S. Victore excitatum, cur nimirum diabolus decepturus Evam, sub Arbore, assumpserit corpus serpentis, & non potiùs columbæ, quæ ramo illius ar-

boris insidere potuisset? cui ipse, ut sequitur, respondet: *Venit ad hominem in serpente callidus hostis, qui fortassis, si permissum fuisset, in formâ columbæ venire maluisset: sed hoc vas sibi Spiritus Sanctus reservavit, quia profecto dignum non erat, ut Spiritus malignus formam homini odiosam faceret, in qua postmodum ei Spiritus Sanctus apparere voluisset: Hæc Hugo Viet.* Quod si ergo dæmoni ingressus in columbam est prohibitus, eam præcisè ob causam, quòd illam Spiritus Sanctus sibi reservavit, tanquam domum, quam brevissimo licet tempore inhabitans, sese mundo ostendere posset: quomodò credendum erit, permissum ei fuisse aditum in animam Virginis, de cujus carne **DEUS** ipse carnem susciperet, & in ejus utero, tanquam in mundissimâ habitatione, longi temporis hospes moraretur? Hæc quicumque attentius consideratis, & vobis dictum credatis: *Mundate domum Domini*, puram nimirum unanimi consensu **MARIAM** dicite, utpote dignissimum ipsius puritatis Sacrarium! sed & aliud Templum, nimirum *Templum DEI, quod estis vos*, purum conservate, *lavamini, mundi estote, sanctificamini*, ut animâ à sordibus depuratâ, ingredi aliquando possitis in *tabernacula dilecta Domini DEI virtutum, in atria Domini, in medium Cœlestis Jerusalem.*

§. 2. *Authoritas.*

S. GregorII MagnI, De VirgIne
Conceptâ opInIo.

*Potest hujus montis nomine, Beatissima semper Virgo **MARIA**, **DEI** Genitrix designari; Mons quippe fuit, quæ omnem electæ creaturæ altitudinem electionis suæ dignitate transcendit. An non Mons sublimis **MARIA**? quæ ut ad conceptionem æterni Verbi pertingeret, meritorum verticem, supra omnes Angelorum choros, usque ad solium Divinitatis erexit; hujus enim Montis præcellentissimam dignitatem Isaias vaticinans, ait: *Erit in novissimis diebus preparatus mons domus Domini, in vertice montium: Mons quip-**

Institut.
ad Mo-
nach.

S. 2. 7. 10.

Depro-
priet. &
epit. re-
L. 4. c.

Psal. 83.
v. 2.

317.

quippe in vertice montium fuit, quia al-
tutudo *MARIE* supra omnes Sanctos re-
fulsit. In Lib. I. Reg. c. I.

§. 3. *Ratio.*

318. seMeL DeprehensVs, CentIes
reVs : ergo sIne Labe.

Semel deprehensum in delicto, fa-
ma communis centies deprehen-
sum, ac reum insimulat: Sed Beata
Virgo, si contraxisset labem origina-
lem, fuisset semel deprehensa (quod
enim, amabo, majus delictum, quam
meritorium poenae capitalis? & quid
proximius capitali supplicio, quam de-
lictum in capite, quo tamen nomine
peccatum originale, tam in Scholis,
quam Sacris Biblijs, praecipue nota-
tur?) Ergo Beata Virgo fuisset centies
rea. En! ipsamet Lutheri blasphemiam,
dicentis: *Et quis inter homines
major peccator, quam haec ipsa Mater DEI?*
in Evang. Dom. post Epiph. Si au-
tem deprehensam dicas, ad castra Me-
lanchtonis transfugis, sic discurentis
in c. 2. Joann. *MARIA apud DEUM,
vel mulier peccatrix, vel Syrophoenissa.*
Ergo denegato Beatae Virginis illibatae
immunitatis privilegio, vel ad blas-
phemias adversus Sanctissimam *MA-
RIAE* vitam perventum jam est, vel
cum pietate fidelium, pro immacula-
ta Ejusdem Conceptione, veluti pro
Aris, & focus standum erit.

§. 4. *Historia.*

319. S. LeoCaDIæ è rVMVLO
sententIa.

Divum Ildephonsum, Archi-Epi-
scopum Toletanum, illustrissi-
mum Benedictinae nostrae Familiae Si-
dus, singularem fuisse Virginis sine la-
be conceptae fautorem, ac Zelosissi-
mum defensorem, clara est Sanctae
Leocadiae è tumulo sententia; ita
enim suo ex Sepulchro familiarissimum
sibi Ildephonsum, clara voce, est al-

locuta: *Ildephonse, Ildephonse! per te vi-
vit gloria Dominae meae, Matris DEI.* Nec
immerito testimonium hoc Leocadia
de Ildephonso perhibuit; cum enim
ille Librum, quem de Virginitate pu-
rissimae DEI Genitricis magno labo-
re conscripserat, complevisset, ap-
paruit ei ipsa Virgo Beatissima, tenens
dictum in manibus Librum, ac gratias
referens, acceptissimum sibi opus con-
fectum affirmavit. Ille vero, cum
amplius in dies honorare eam propo-
suisset, constituit, ut Festivitas illa,
quae antehac in memoriam Concep-
tionis, & Nativitatis simul celebraba-
tur, divideretur, ac singularis annua
Solennitas, octava ante Nativitatem
Domini die, in honorem immacula-
tae Conceptionis, vel certe (ut alij
volunt) expectationis ageretur, quae
Solennitas, nostris modo temporibus,
per universam Ecclesiam, sexto Idus
Decembris celebrari obtinuit. Quam-
vis Eusebius Nierembergus expressè
ostendat, Ildephonsum jam tum in
Hispania celebrasse Festum Immacu-
latae Conceptionis, seu animationis,
ac unionis Animae cum corpore, la-
bis originariae expertis. Unde alia
rursum vice, apparentem sibi habuit
Beatissimam Virginem, quae vestem
illi sacerdotalem, Casulae communi-
ter vocabulo indigitam, albi coloris
attulit, ac Cathedram, utpotè Do-
ctori sibi gratissimo obtulit. Nec
praetereunda hic silentio verba illa,
quae, teste Joanne Mano, celeberrimo
Sorbonae Doctore, in prol. defen-
sor. ipsamet Beatissima Virgo non-
nulli revelare dignata est: *Occiden-
talem olim Hesperiam amore prospiciens,
Praesuli Toletano, amico meo Alphonso (id
est Ildephonso) me sordes primae originis,
mortisque veteris minimè contraxisse, reseravi
fideliter, Casulam meae gloriae pignus donans,
in testimonium veritatis.* Trithemius in
*Lib. de scriptorib. Ecclesiast. Calen-
dar. Mariano-Benedicti-
num, &c.*

* *

§. 5. *Symbolum.*

320. VniCornIs, speLVnCâ sVâ ab
eXterIs anIMaLlbVs oCCVpa-
tâ, VLterIVs sVbIre
reCVfans.

Cur, ausu petulante, meum penetrare cubile
Non dubitas? Hospes displicet: ibo aliò.
Numinis hinc Sacrum maculam penetrasse cubile,
Ne credas! Genito displicet ista suo.

*Ediscavit, sicut Unicornium, Sanctificium su-
um in terrâ. Psal. 77. v. 69.*

§. 6. *Antiquitas.*

321. PaVones haVD oCCI-
DenDI.

Eò jamjam felices Magni Alexan-
dri progressus devenerant, ut
ipsas etiam longissimè remotas Pro-
vincias, invincibilè prorsùs armorum
potentiâ pervadens (referente Aeli-
ano) Triumphatoris ubique nomen
gloriosus retulerit. Porrò memora-
tus Scriptor specialiter posteritati
transmissum voluit, quòd, cum in
Indias quoque Alexander penetrâisset,

adeò captus fuerit pulchritudine Pa-
vonum, illis in partibus, in magnâ
copiâ repertorum, ut specialè edicto,
sub pœnâ gravissimâ, vetuerit, ne ad
instar reliquarum avium, speciosi hi
volucres telis peterentur, aut alio quo-
vis modo, violentiam paterentur;
dicere nimirum Alexander consueve-
rat: haberi in Pavonibus compendi-
um pulchri; adeò, ut quidquid in
Floribus, in Avibus, in Iride, in Gem-
mis pulchrum, & varium reperitur,
id totum in Pavonis Syrmate, ac cau-
dâ, coloribus gemmante, contentum
habeatur.

Ut Pavo, ex mente Alexandri,
Compendium pulchri, sic MARIA, ex men-
te SS. Patrum, *compendium est gratia*:
in Pavone omnium Florum, Avium-
que colores: in MARIA omnium cre-
aturarum, terrestrium, Cœlestium-
que miracula: quidquid in alijs spar-
sum est, in hanc unam convenit: In
Patriarchis Fides, in Martyribus
Constantia, in Virginibus Puritas, in
Seraphinis Amor, in MARIA omnia.
Si ergo tantum in magno illo Alexan-
dro potuit externa illa Pavonis pul-
chritudo, ut Avem hanc unam non
occurri, huic uni parci à venatoribus
vellet: cur non major, tam intrin-
seca, quàm extrinseca Beatissimæ Vir-
ginis pulchritudo DEUM permoverit,
ut solam à peccati communis interne-
cione, te quoque originalè immunem
juberet, ac infernales venatores, nè-
mini alteri in conceptione parcentes,
à petendâ MARIE innocentia prohibe-
ret?

§. 7. *Anagramma.*

DeIpara, pVra à Labe, Ignara 322
MaCVLæ.

*Præmatum tenes, ô Diva! ignara maculae,
Versio litteralis.*

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.

De